* ఈ రెండు [illegible] సవరణల పైన మే 8,9 తేదీలలో [illegible]
జరిగిన సర్వసభ్య సమావేశం మరింత వివరంగా చర్చించింది. 10వ తేదీన
ఓటింగ్ జరిగిన ప్రతి అంశం మీద (i)వ [illegible] సవరణకి
అనుకూలంగా [illegible] సభ్యులు (దాదాపు 75 శాతం) ఓటు వేసారు. [illegible]
[illegible] 273 మంది సభ్యులలో 249 మంది ఓటు వేసారు. రెండు
సవరణలకూ ఓటు వేయని వారు అతి తక్కువ మంది.

పౌరహక్కుల అవగాహన పైన జరిగిన చర్చ సారాంశం: రెండు [illegible] సవరణలు

'అవగాహన పత్రాల' పైన చర్చ: సారాంశం

(as approved by State E.C. on 11-4-98)

(1998 ఏప్రిల్ 11న రాష్ట్ర కార్యవర్గం ఆమోదించిన పత్రం)

అవగాహన పత్రాలలోనూ వాటిపైన జిల్లాలలో జరిగిన చర్చలోనూ ప్రధానంగా ముందుకొచ్చిన అభిప్రాయభేదాలను దిగువ వివరిస్తున్నాము. ఒక్కొక్క విషయంలోనూ అంగీకారం ఉన్న అభిప్రాయాలను ముందు చెప్పి ఆపైన విభేదాలను (i), (ii) అని విడిగా వివరించాము.* చర్చక్రమంలో నిజానికి అనేక విషయాలు ప్రస్తావనకొచ్చాయి. కానీ అన్నీ సంస్థ కార్యాచరణకు ఒకే రకమైన ప్రాముఖ్యం కలిగినవి కావు. కార్యాచరణ దృష్ట్యా ప్రాముఖ్యం కలిగిన అభిప్రాయభేదాలను మాత్రమే ఇక్కడ ప్రస్తావిస్తున్నాము.

(1) మన ప్రణాళికలో రాసుకున్నట్లు మనం సమాజంలో ఉన్న అన్నిరకాల వ్యవస్థీకృత ఆధిపత్యాలకు వ్యతిరేకంగా కృషి చేస్తాము. రాజ్యం, స్వంత ఆస్తి, కులం, పురుషాధిక్యత మొదలైన ఆధిపత్య వ్యవస్థల వల్ల తలెత్తే హక్కుల లేమినీ అతిక్రమణనూ వ్యతిరేకిస్తాము. వాటికి వ్యతిరేకంగా పోరాడే హక్కుకు మద్దతు ఇస్తాము. ఈ పోరాటాల క్రమంలో సాధించుకున్న హక్కుల అమలు కోసం, విస్తరణ కోసం కృషిచేస్తాం. సాధించుకున్న హక్కులను అమలు చేసే బాధ్యత రాజ్యానికి ఉందని గుర్తించి వాటి అమలు కోసం రాజ్యంపైన ఒత్తిడి పెడతాము. (ఇది అంగీకారం ఉన్న విషయం).

<u>విభేదాలు</u>

(i) అన్ని రకాల వ్యవస్థిత ఆధిపత్యాలకు వ్యతిరేకంగా మనం కృషి చేసినప్పటికీ, రాజ్యం ప్రయోగించే అణచివేతకూ ఉద్యమాలపైన రాజ్యం ప్రయోగించే హింసకూ కార్యక్రమాల ఎంపికలో ఎక్కువ ప్రాముఖ్యం ఇస్తాము. కారణాలు: (ఎ) రాజ్యం అన్ని ఇతర ఆధిపత్యాలనూ తన బల ప్రయోగంతో కాపాడే శక్తి కాబట్టి అది అన్నిటికంటే ప్రధాన ఆధిపత్యశక్తి; (బి) ఏ ఆధిపత్యం పోవాలన్నా ప్రజలు దానికి వ్యతిరేకంగా పోరాటం చేయక తప్పదు. వాళ్ళు పోరాడినప్పుడు రాజ్యం తన బలప్రయోగంతో వారిని అణచివేస్తుంది. అందువల్ల రాజ్యహింసే అన్నిటికంటే ప్రధానమైన అణచివేత రూపం; (సి) ఇతర ఆధిపత్య వ్యవస్థలకు వ్యతిరేకంగా పోరాడే సంఘాలు (దళిత సంఘాలు, మహిళా సంఘాలు వగైరా) ఉన్నాయి గానీ రాజ్యహింసకు వ్యతిరేకంగా కృషి చేయడానికి పౌరహక్కుల ఉద్యమం తప్ప వేరే ఎవరూ లేరు.

(ii) మన కార్యక్రమాలలో ఏ ఒక్క వ్యవస్థిత ఆధిపత్యానికీ ప్రాధాన్యం ఇవ్వకుండ అన్నిటినీ ఒకే రకంగా చూస్తాము. కేవలం సమస్య తీవ్రతను బట్టి ప్రాధాన్యం ఇస్తాము. కారణాలు: (ఎ) రాజ్యం తన బలప్రయోగంతో ఇతర సామాజిక ఆధిపత్యాలను కాపాడితే, ఆ సామాజిక ఆధిపత్యాలు తాము కల్పించే సంస్కృతి ద్వారా రాజ్యానికి బలం చేకూరుస్తాయి కాబట్టి వీటిలో ఏది ప్రధాన ఆధిపత్యశక్తి అనేది తేల్చలేము; (బి) అన్ని పోరాటాలకూ రాజ్యంతో ఒకే మోతాదులో శత్రుత్వం గానీ ఒకే రకమైన సంబంధం గానీ ఉండదు. రాజ్యం సార్వభౌమత్వాన్ని సవాలు చేసే పోరాటాలకు రాజ్యం ప్రత్యక్ష శత్రువు. ఇతర పోరాటాలకు రాజ్యంకంటే సాంఘిక ఆధిపత్య శక్తులే (ఉదా: కులం, పితృస్వామ్యం, ప్రాంతం, మెజారిటీ మతం వగైరా) మొదటి శత్రువు. రాజ్యం ఒక్కొకసారి ఆ శత్రువుకు అనుకూలంగా ఉంటుంది గానీ ఒక్కొకసారి రాజ్యం కల్పించే ప్రజాతంత్ర అవకాశాలు పోరాటకారులకు ఉపయోగపడతాయి; (సి) ఇతర ఆధిపత్య శక్తులకు వ్యతిరేకంగా పోరాడే సంస్థలు వేరే ఉన్నాయా లేవా అనేది ముఖ్యం కాదు. అన్నిరకాల పీడితులకూ పోరాటాలకూ మనం ఒకే రకమైన చేయూతనిచ్చే విధంగా మన కార్యాచరణను రూపొందించుకోవాలి.

(2) మనం పోరాడే హక్కును కాపాడడానికే కాక, నిత్యజీవితంలో జరిగే హక్కుల అతిక్రమణకు వ్యతిరేకంగా కూడ కృషి చేస్తాం. (అంగీకారం ఉన్న విషయం).

<u>విభేదాలు:</u>

(i) ఎవరెంత కృషి చేసినా పోరాడనిదే నిత్యజీవితంలో హక్కులు అనుభవించడం ప్రస్తుత వ్యవస్థలో సాధ్యం కాదు కాబట్టి సంఘటితంగా పోరాడే చైతన్యాన్ని పెంపొందించడం మీద, పోరాడే హక్కు మీద మనం ఎక్కువ దృష్టి పెడతాం. పోరాడితేనే హక్కులు అనుభవించడం సాధ్యమవుతుందనే చైతన్యం ప్రజలకు కలిగిస్తాం.

(ii) పోరాటాల ఆవశ్యకతను గుర్తిస్తాము గానీ, సమాజంలో చాలామంది సంఘటితంగా పోరాడే స్థితిలో లేరని కూడ గుర్తిస్తాము. అసంఘటితంగా మాత్రమే ఆధిపత్యశక్తులతో ఘర్షణ పడగలవారు, అసలే పోరాటాలు చేయలేని స్థితిలో ఉన్నవారు సమాజంలో చాలామంది ఉన్నారు కాబట్టి పోరాడే హక్కుకు ఇచ్చినంత ప్రాముఖ్యం, నిత్యజీవితంలో హక్కులను అనుభవించే అవకాశాన్ని కాపాడడానికి కూడ ఇస్తాం. ఏ మేరకు సాధ్యమైతే ఆ మేరకు చేస్తాం.

(3) భారతదేశ రాజ్యాంగయంత్రానికి ప్రజాతంత్ర రూపం ఉంది. అందులోని ప్రజాస్వామిక విలువలు, హక్కులు, ప్రజల చారిత్రక పోరాట విజయాల ఫలితం. వాటిని ప్రజల చైతన్యంలో సజీవంగా ఉంచడానికి కృషి చేస్తాం. అవి చట్టరూపంలో ఉన్నమేరకు వాటిని అమలు చేయించడానికి కృషి చేస్తాం. దీనికి రాజ్యాంగయంత్రం కల్పించే అన్ని అవకాశాలనూ ఉపయోగించుకుంటాం. అయితే భారత రాజ్యాంగయంత్రంలోని ప్రజాస్వామ్యానికి స్వభావరీత్యా పరిమితులు ఉండడమే కాక, సామాజిక ఆర్థిక వ్యవస్థలలోని ఆధిపత్యాల కారణంగా మరిన్ని ఆటంకాలున్నాయి. అందువల్ల తమ హక్కుల అమలు కోసమైనా మెరుగుదల కోసమైనా ప్రజలు పోరాటాలు చేయవలసిన అవసరం తరచుగా వస్తుంది. ప్రత్యామ్నాయ రాజ్యాంగ వ్యవస్థ కోరుకునే వారికైతే పోరాటాలు ఎట్లాగూ తప్పవు. మనం ఆ విషయాన్ని గుర్తించి పోరాడే హక్కుకు మద్దతు ఇస్తాం. (ఇది అంగీకారం ఉన్న విషయం).

<u>విభేదాలు:</u>

(i) భారత రాజ్యాంగ యంత్రంలోని ప్రజాస్వామ్యంలో గతకాలపు పోరాటాల ఫలితమైన విలువలు, సూత్రాలు ఎన్ని ఉన్నా ఆ రాజ్యాంగ యంత్రంపైన ఆధిపత్యవర్గాల పెత్తనం ఉండడం వల్ల (లేదా భారతదేశంలో ప్రజాతంత్ర విప్లవం అపరిపూర్ణం కావడం వల్ల, లేదా సామ్రాజ్యవాద దశలో ప్రజాస్వామ్యం ప్రజలకు దూరం కావడం వల్ల) అందులోని ప్రజాస్వామ్యం పీడిత ప్రజలకు పెద్దగా అందదు. ఆ ప్రజాస్వామిక విలువలను ప్రజల చైతన్యంలో సజీవంగా ఉంచడానికి కృషి చేయగలుగుతామే తప్ప రాజ్యాంగ వ్యవస్థలో ప్రజాస్వామ్యాన్ని పెంపొందించడానికి కృషి చేయడం వల్ల ప్రయోజనం ఉండదు. కాబట్టి ఆ ప్రజాస్వామ్యాన్ని ప్రజలకు అందించడానికి ఏ మేరకు వీలైతే ఆ మేరకు కృషి చేస్తూనే, దానికి ఆటంకంగా ఉన్న (సామాజిక ఆర్థిక) వ్యవస్థాగతమైన పరిమితులను ప్రజలకు వివరించి చెప్పడం, వాటికి వ్యతిరేకంగా పోరాడే చైతన్యాన్ని పెంపొందించడం, పోరాటాలపైన రాజ్యం అమలు చేసే అణచివేతను ఎండగట్టడం మన ప్రధాన కర్తవ్యాలు.

(ii) ఎన్ని పరిమితులున్నప్పటికీ భారత రాజ్యాంగ యంత్రంలోని ప్రజాస్వామ్యం సూత్రప్రాయంగా అర్థవంతమైనది. అది పీడిత ప్రజలకు పనికిరాదనేది మనకు తగిన వైఖరి కాదు. దానిని అమలు చేయించడానికీ పెంపొందించడానికీ చేసే కృషి ఒక మేరకు ఫలితాన్ని ఇవ్వగలదు. మనం ప్రజల చైతన్యంలోనే కాక రాజ్యాంగ యంత్రంలో కూడ ప్రజాస్వామ్య విలువలను నిలబెట్టడానికీ పెంపొందించడానికీ కృషి చేస్తాం. దానికున్న సామాజిక ఆర్థిక ప్రతిబంధకాలను సందర్భం వచ్చినప్పుడు వివరిస్తాము గానీ వాటిని ఎండగట్టడమే మనకొక కర్తవ్యం కాదు. ప్రజాస్వామ్యాన్ని అమలు చేయించడానికీ పెంపొందించడానికీ మనం చేసే కృషిలో ఏ కొంచెం ఫలితం సాధించినా, ఆ రూపకంగానే మనం ప్రజలు నిత్యజీవితంలో హక్కులు అనుభవించడానికైనా ప్రజల పోరాటాలకైనా ప్రత్యామ్నాయ రాజ్యాంగ వ్యవస్థ రూపొందించుకునే కృషికైనా తోడ్పడగలుగుతాం.

4. చట్టాలలో పీడిత ప్రజలకు హక్కులు కల్పించే అంశాలూ ఉంటాయి, ఆధిపత్యశక్తుల ప్రయోజనాలను కాపాడే అంశాలూ ఉంటాయి. కొన్ని హక్కులు కల్పిస్తూ మరికొన్ని హక్కులను అదే సమయంలో తీసేసే చట్టాలూ ఉంటాయి. మనం చట్టాలలోని మొదటి అంశాన్ని సమర్థిస్తాం, రెండో అంశాన్ని వ్యతిరేకిస్తాం. చట్టంలో ఉన్న హక్కులను, సంస్కరణలను, ప్రజాస్వామిక విలువలను ఆహ్వానిస్తాం, వాటి అమలు కోసం కృషి చేస్తాం. వాటిని కేవలం కాగితాలకు పరిమితం చేసే వైఖరిని, వాటిని చూపించి ఉద్యమాలను అణచివేయ చూసే వైఖరిని వ్యతిరేకిస్తాం. (ఇది అంగీకారం ఉన్న విషయం).

(i) చట్టంలో ఉన్న హక్కులు, సంస్కరణలు, ప్రజాస్వామ్య విలువలు రాజ్యానికి సాధికారత కలిగిస్తాయని గుర్తిస్తాం. వాటి అమలు కోసం ఆందోళన చేసేటప్పుడు ఈ ద్వంద్వ స్వభావాన్ని గురించి అప్రమత్తంగా ఉంటాం, దానిని ప్రజలకు వివరిస్తాం. ఉద్యమాలు పెట్టే ఒత్తిడి మేరకే, తన మనుగడను కాపాడుకోవడం కోసం మాత్రమే రాజ్యం పీడిత ప్రజలకు హక్కులు ఇస్తుందని గుర్తిస్తాం.

(ii) చట్టంలో ఉన్న హక్కులు, సంస్కరణలు, ప్రజాస్వామిక విలువలు కూడ రాజ్యంలో భాగమే కాబట్టి వాటివల్ల రాజ్యానికి వచ్చే సాధికారత గురించి మనం బాధపడనక్కరలేదు. వాటిని అప్పటి పాలకులు ఎందుకోసం కల్పించినా అవి ఏ మేరకు ఉంటే ఆ మేరకు రాజ్యాన్ని ప్రజాస్వామీకరించి ప్రజలకు నిజమైన హక్కులు కల్పిస్తాయని గుర్తిస్తాం. ఉన్నదాని కంటే ఎక్కువ ఉందని చూపించి అబద్ధపు సాధికారత పొందే ప్రయత్నాన్ని గురించి మాత్రమే మనం అప్రమత్తంగా ఉంటాం.

(5) మనం పోరాడే హక్కుకు మద్దతు ఇస్తాం. పోరాటాలు ముందుకు తీసుకొచ్చే ప్రజాస్వామిక లక్ష్యాలను గుర్తించి వాటిని సమాజం చేత గుర్తింపజేయడానికి కృషి చేస్తాం. పోరాటాలపైన ప్రభుత్వం, పెత్తందారీ శక్తులు ప్రయోగించే అణచివేతను వ్యతిరేకిస్తాం. పోరాటాల వ్యూహాలతోనూ పంథాతోనూ మనకు సంబంధం లేదు. వాటిని సమర్థించడం గానీ విమర్శించడం గానీ మన పని కాదు. (ఇది అంగీకారం ఉన్న విషయం).

విభేదాలు:

(i) పోరాటకారుల చర్యలలో ఏవైనా అప్రజాస్వామిక ధోరణులు తలెత్తినా కూడ వాటిని మనం బహిరంగంగా విమర్శించడం తప్పు. ఏది అప్రజాస్వామికం, ఏది ప్రజాస్వామికం అని నిర్ణయించడం పోరాటాలకు వెలుపల ఉన్న మనకు సాధ్యం కాదు. పైగా అది పోరాటస్ఫూర్తిని నీరుగార్చి రాజ్యహింసకు పరోక్షంగా బలం చేకూరుస్తుంది. ఒకవేళ ఎప్పుడయినా విమర్శించడం తప్పనిసరి అనుకుంటే ఆ పోరాటకారులకే చెప్పాలి తప్ప బహిరంగంగా విమర్శించకూడదు.

(ii) మనం ప్రధానంగా ప్రజలకు జవాబుదారులం కాబట్టి ఉద్యమకారులు పాల్పడే అప్రజాస్వామిక చర్యలను ప్రజాముఖంగా, బహిరంగంగా విమర్శించాలి. అది మన నైతిక బాధ్యతేకాక ప్రజాతంత్ర ఉద్యమంలో భాగంగా మన కర్తవ్యం కూడ. ప్రజాస్వామ్య విలువలను గురించి మన కార్యరంగంలో భాగంగా మనకు అవగాహన ఉంది కాబట్టి ఉద్యమకారుల చర్యలను ఆ కోణం నుండి విమర్శించడం మనకు సాధ్యమే. ఇది వారు పాల్పడే అన్ని చర్యలకూ వర్తిస్తుంది - ఇన్‌ఫార్మర్ల పేరిట జరిగే హత్యలు, ఉద్యమసంస్థలలో స్త్రీలపైన లైంగిక వేధింపులు మొదలయిన వాటికన్నిటికీ వర్తిస్తుంది.

6. కేవలం కొన్ని రాజకీయభావాలు కలిగి వున్నందుకు, ప్రచారం చేసినందుకు, ఒక పార్టీలో లేక సంస్థలో సభ్యులయినందుకు ఎవరిమీదనైనా కేసులు పెడితే వ్యతిరేకిస్తాం. అటువంటి కేసులు ఎత్తివేయాలని ఆందోళన చేస్తాం. రాజకీయ ఖైదీలకు ఇతర ఖైదీలకు ఇచ్చే హక్కులు ఇవ్వకుండ వివక్ష పాటిస్తే వ్యతిరేకిస్తాం. మొత్తంగా ఖైదీల హక్కుల మెరుగుదల కోసం కృషి చేస్తాం (ఇది అంగీకారం వున్న విషయం).

విభేదాలు:

(i) రాజకీయ ఖైదీలను (ప్రజాతంత్ర ఉద్యమ సంస్థలకు, పార్టీలకు చెందినవారు) బేషరతుగా విడుదల చేయాలనేది పౌరహక్కుల డిమాండే. ఆ డిమాండుతో ఒక ప్రజా ఉద్యమం ముందుకొస్తే దానిలో మనం పాల్గొంటాం.

(ii) ఆ డిమాండ్ చేసే హక్కును మనం ఒక రాజకీయ హక్కుగా గుర్తిస్తాం. అంతే తప్ప మనం అటువంటి ఉద్యమంలో పాల్గొనం. అది పౌరహక్కుల డిమాండు కాదు.

7. ప్రభుత్వం మీద ఒత్తిడి పెట్టడానికైనా ప్రజలను చైతన్యవంతులు చేయడానికైనా మనం ఒంటరిగా ఆందోళన చేపడితే మన శక్తి సరిపోదు గాబట్టి అవకాశం వున్నప్పుడు ఆ విషయంలో భావసారూప్యత గల ఇతర సంస్థలతో కలిసి ఐక్య కార్యాచరణ రూపొందించుకోవడం అవసరం. ఐక్య కార్యాచరణ చేపట్టే క్రమంలో మన ఐడెంటిటీని కాపాడుకుంటాం. ఐక్య కార్యాచరణ విస్తృత ప్రాతిపదికన చేపడతాం. (ఇది అంగీకారం వున్న విషయం).

విభేదాలు:

(i) పౌరహక్కుల పరిధిలో మనకు ఆమోదనీయమైన డిమాండ్లతో ఇతర పౌరహక్కుల సంఘాలతోనే కాక మనతో ఎవరు కలిసి వచ్చినా వారితో కలిసి ఐక్య కార్యాచరణ చేపడతాం. కార్యక్రమాల అమలులోగాని, డిమాండ్లలో గాని మన పరిధికి, అవగాహనకు భిన్నమైన పోకడలు ఐక్య కార్యాచరణ క్రమంలో ముందుకొస్తే వాటిని వివరించి, సవరించే ప్రయత్నం చేస్తాం. అది సాధ్యం కానప్పుడు మనం రిజర్వేషన్‌తో ఐక్య కార్యాచరణలో కొనసాగడం గాని, బయటకు రావడంగాని చేస్తాం. అంతే తప్ప హింసకు పాల్పడుతున్నారనే పేరు మీద ఎం.ఎల్ పార్టీల ప్రజాసంఘాలతో మనం ఐక్య కార్యాచరణ చేపట్టకూడదనడం తప్పు.

(ii) మన కార్యక్రమాలలో పౌరహక్కుల ఉద్యమానికుండే ప్రత్యేకమైన ఐడెంటిటీని కాపాడుకోవడం అవసరం. కాబట్టి దీర్ఘకాలిక పౌరహక్కుల డిమాండ్లతో మనం పౌరహక్కుల సంఘాలతోనే తప్ప ఇతర ప్రజా సంఘాలతో ఐక్య కార్యాచరణ చేపట్ట కూడదు. నిర్దిష్టమైన, స్వల్పకాలిక డిమాండ్లయితే ఫర్వాలేదు. అప్పుడు కూడ పౌరహక్కుల దృక్పథానికీ విలువలకూ విశ్వసనీయతకూ భంగం కలగకుండా చూసుకోవాలి. ఎం.ఎల్ పార్టీల పోరాటాలపైన అమలయ్యే నిర్బంధానికి వ్యతిరేకంగా ఆందోళన చేసేటప్పుడు, హింసకు పాల్పడుతున్న ఆ పార్టీల ప్రజాసంఘాలతో ఐక్య కార్యాచరణ చేపట్టడం మన విశ్వసనీయతకు భంగకరం. వారితో ఇతర విషయాలలో (నిర్దిష్టమైన, స్వల్పకాలిక డిమాండ్లపైన) ఐక్య కార్యాచరణ చేపట్టవచ్చు.

* * *